

Lieta C-376/21

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2021. gada 17. jūnijs

Iesniedzējtiesa:

Varhoven administrativen sad (Augstākā administratīvā tiesa,
Bulgārija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 28. maijs

Kasācijas sūdzības iesniedzējs:

*Zamestnik-ministar na regionalnoto razvitie i blagoustroystvoto un
rakovoditel na Upravliavashtia Institua na Operativna programa
“Regioni v rastezh” 2014–2020* (Reģionālās attīstības un
infrastruktūras būvniecības ministra vietas izpildītājs un darbības
programmas “Izaugsmes reģioni” 2014.–2020. gadam
administratīvās iestādes vadītājs)

Atbildētāja kasācijas instances tiesvedībā:

Obshtina Razlog (Razlogas pašvaldība)

Pamatlietas priekšmets

Kasācijas sūdzība par administratīvās tiesas pirmās instances spriedumu, ar kuru tiek apmierināta prasība par lēmumu par finanšu korekcijas piemērošanu, ko ir pieņēmusi no Eiropas Savienības līdzekļiem finansētas darbības programmas administratīvā iestāde

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību interpretācija; LESD 267. panta pirmās daļas b) punkts un trešā daļa

Prejudiciālie jautājumi

1) Vai Regulas 2018/1046 160. panta 1. un 2. punkts, kā arī Regulas Nr. 966/2012 102. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie ir piemērojami arī Eiropas Savienības dalībvalstu līgumslēdzējām iestādēm, ja publiskie līgumi, kuru līgumslēgšanas tiesības tās piešķir, tiek finansēti no Eiropas strukturālo un investīciju fondu līdzekļiem?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša: Vai Regulas 2018/1046 160. panta 1. punktā un Regulas Nr. 966/2012 102. panta 1. punktā noteiktie pārskatāmības, samērīguma, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principi ir jāinterpretē tādējādi, ka tie pieļauj pilnīgu konkurences ierobežošanu, piešķirot publiskā līguma slēgšanas tiesības sarunu procedūrā bez iepriekšējas līguma paziņojuma publicēšanas, ja publiskā līguma priekšmetam nav raksturīgo īpatnību, no kurām objektīvi izriet prasība, lai to izpildītu tikai uz sarunām uzaicinātais saimnieciskās darbības subjekts? It īpaši, vai Regulas Nr. 2018/1046 160. panta 1. un 2. punkts, lasot tos kopā ar 164. panta 1. punkta d) apakšpunktu, un Regulas Nr. 966/2012 102. panta 1. un 2. punkts, lasot tos kopā ar 104. panta 1. punkta d) apakšpunktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem tiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, saskaņā ar kuru līgumslēdzēja iestāde pēc līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras apturēšanas, pamatojoties uz faktu, ka vienīgais iesniegtais piedāvājums ir nepiemērots, var arī aicināt tikai vienu saimnieciskās darbības subjektu piedalīties sarunu procedūrā bez iepriekšējas līguma paziņojuma publicēšanas, ja publiskā līguma priekšmetam nav raksturīgo īpatnību, no kurām objektīvi izriet prasība, lai to izpildītu tikai uz sarunām uzaicinātais saimnieciskās darbības subjekts?

Savienības tiesību normas un judikatūra

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (OV 2018, L 193, 1. lpp.):

160. panta 1. un 2. punkts, 164. panta 1. punkta d) apakšpunkts

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV 2012, L 298, 1. lpp.): 102. panta 1. un 2. punkts, kā arī 104. panta 1. punkta d) apakšpunkts

Valsts tiesību normas

Zakon za obshtestvenite porachki (Publisko iepirkumu likums, turpmāk tekstā – “ZOP”): 2. panta 1. punkta 1) un 2) apakšpunkts, kā arī 2. punkts, 5. panta 1. punkts un 2. punkta 9) apakšpunkts, 18. panta 1., 2. un 7. punkts, 79. panta 1. punkta 1) apakšpunkts, 110. panta 1. punkta 1) un 2) apakšpunkts, 182. panta 1. punkta 2) apakšpunkts, 191. panta 1. punkta 1) apakšpunkts

Zakon za upravljenje na sredstvata ot Evropeiskite strukturni i investitsionni fondove (Likums par Eiropas strukturālo un investīciju fondu līdzekļu pārvaldību, turpmāk tekstā – “ZUSESIF”), 70. panta 1. punkta 9) apakšpunkts

Pravilnik za prilagane na Zakona za obshtestvenite porachki (Rīkojums par Publisko iepirkumu likuma īstenošanu, turpmāk tekstā – “PPZOP”): 64. panta 1. un 3. punkts

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Ar 2016. gada 9. decembra vienošanos starp Razlogas pašvaldību un darbības programmas “Izaugsmes reģioni 2014.–2020. gadā” (turpmāk tekstā – “darbības programma”) administratīvo iestādi šai pašvaldībai tika piešķirts finansiāls atbalsts, lai īstenotu projekta priekšlikumu BG16RFOP001-3,002-0025 (“Ieguldījumi, kuru mērķis ir vispārīgi uzlabot izglītības infrastruktūru, lai uzlabotu mācību procesu Razlogas pilsētas Lauksaimniecības licejā”).
- 2 Lai īstenotu projektu, Razlogas pašvaldība kā līgumslēdzēja iestāde piemēroja publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru – publisku iepirkumu, kura priekšmets bija: “Tehnikas, aprīkojuma un iekārtu nodrošināšana Razlogas pilsētas Lauksaimniecības liceja vajadzībām”, ar četrām konkursa daļām.
- 3 Ar 2017. gada 1. novembra lēmumu tika apturēta 2. daļas procedūra, jo tika iesniegts tikai viens vienīgs piedāvājums, kas neatbilda iepriekš paziņotajiem līguma nosacījumiem.
- 4 Ar 2017. gada 1. decembra lēmumu līgumslēdzēja iestāde uzsāka jaunu procedūru ar tādu pašu priekšmetu, bet šoreiz kā “sarunu procedūru bez iepriekšējas līguma paziņojuma publicēšanas” atbilstoši ZOP 79. panta 1. punkta 1) apakšpunktam. Lēmums par šādu piešķiršanas veidu tika pamatots tādējādi, ka iepriekšējā publiskā iepirkuma procedūrā netika iesniegts atbilstošs piedāvājums un ka netika grozīti attiecībā uz apturēto konkursa daļu sākotnēji izziņotie līguma nosacījumi.
- 5 Sarunu procedūrā bez iepriekšējas līguma paziņojuma publicēšanas līgumslēdzēja iestāde uz sarunām aicināja tikai vienu saimnieciskās darbības subjektu, ar kuru tā noslēdza līgumu par 2017. gada 29. decembra publiskā līguma Nr. 681 slēgšanas tiesību piešķiršanu, kura priekšmets bija “metāla iekārtu piegāde Razlogas pilsētas Lauksaimniecības liceja vajadzībām” un kura līguma vērtība bija 33 907 BGN, neskaitot PVN.

- 6 Reģionālās attīstības un infrastruktūras būvniecības ministrijā tika saņemta sūdzība par šādi piemērotās procedūras prettiesiskumu, pamatojoties tikai uz viena saimnieciskās darbības subjekta uzaicinājumu uz sarunām. Reģionālās attīstības un infrastruktūras būvniecības ministra vietas izpildītājs, kas ir arī darbības programmas administratīvās iestādes vadītājs, informēja atbalsta saņēmēju (Razlogas pašvaldība) par sūdzības saņemšanu un par finanšu korekcijas piemērošanas procedūras uzsākšanu.
- 7 Šai iestādei adresētajos rakstveida apsvērumos atbalsta saņēmēja norādīja, ka uz attiecīgo publiskā iepirkuma procedūru neattiecas normatīvais aizliegums veikt sarunas ar vienu saimnieciskās darbības subjektu, bet gan, ka līgumslēdzējai iestādei esot paredzēta iespēja risināt sarunas ar vienu vai vairākām skaidri identificētām personām tai piešķirtās rīcības brīvības ietvaros (ZPO 18. panta 7. punkts, lasot to kopā ar 1. panta 8) punktu). Tās ieskatā likuma (ZPO 2. pants) mērķis, kas atbilstot Regulas 2018/1046 160. pantā noteiktajam principam, ir nodrošināt pēc iespējas plašāku konkurenci, piešķirot publisko līgumu slēgšanas tiesības, bet tikai tad, ja tas ir iespējams. Tā esot darījusi visu iespējamo, lai izvēlētos vismaz vienu līgumslēgšanas tiesību saņēmēju, kas iesniegtu līguma nosacījumiem atbilstošu piedāvājumu, lai tiktu veikti no ESI fondu līdzekļiem finansētā projekta īstenošanai paredzētie darbi.
- 8 Ar 2020. gada 15. aprīļa lēmumu Razlogas pašvaldība no administratīvās iestādes vadītāja saņēma finanšu korekciju 10 % apmērā no pieļaujamajām izmaksām, kas izriet no 2017. gada 29. decembra līguma Nr. 681, kas noslēgts starp to un uz sarunām aicināto saimnieciskās darbības subjektu. Sava lēmuma pamatojumā administratīvās iestādes vadītājs neapšaubā līgumslēdzējas iestādes piemēroto procedūras veidu – sarunu procedūra bez iepriekšējas līguma paziņojuma publicēšanas, ciktāl ir izpildīti šādas procedūras piemērošanai izvirzītie likuma priekšnoteikumi atbilstoši ZPO. Tomēr, atsaucoties uz Regulas 2018/1046 160. pantu un ZOP 2. panta 1. punkta 1) un 2) apakšpunktu, kā arī 2. panta 2. punktu, administratīvās iestādes vadītājs uzsver, ka brīvas konkurences principa ievērošana publisku līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā ir obligāta. Izņēmums no šī principa sarunu procedūrā bez iepriekšējas līguma paziņojuma publicēšanas izpaužoties tādējādi, ka nav iespējams nodrošināt “pēc iespējas plašāku konkurenci”, t.i., konkurences ierobežojums ir likumīgs un pamatots, nevis tādējādi, ka konkurence tiek izslēgta pilnībā, kā tas esot šajā lietā. Nepastāvot objektīviem apstākļiem, kas prasītu sarunas ar vienu konkrētu saimnieciskās darbības subjektu, līgumslēdzējai iestādei esot bijis jānodrošina procedūras norise konkurences apstākļos, aicinot uz sarunām vairāk nekā vienu personu. Aicinot uz sarunām tikai vienu saimnieciskās darbības subjektu, līgumslēdzēja iestāde esot šim saimnieciskās darbības subjektam piešķīrusi nepamatotu priekšrocību, šajā ziņā nepastāvot juridiskam un faktiskam pamatojumam. Turklāt lēmumam aicināt attiecīgo sabiedrību kā līgumslēgšanas tiesību saņēmēju piedalīties sarunās trūkstot pamatojuma un neesot skaidrs, kāpēc aicināta tika tieši tā.

- 9 Razlogas pašvaldība par šo lēmumu cēla prasību *Administrativen sad Blagoevgrad* (Blagojevgradas Administratīvā tiesa). Tā atcēla šo lēmumu materiālo tiesību pārkāpuma dēļ.
- 10 Proti, *Administrativen sad Blagoevgrad* (Blagojevgradas Administratīvā tiesa) uzskatīja, ka atbalsta saņēmējas lēmums piešķirt publiskā līguma slēgšanas tiesības “sarunu procedūrā bez iepriekšējas līguma paziņojuma publicēšanas” pēc apturētas iepriekšējas publiskas līgumtiesību piešķiršanas procedūras ar tādu pašu priekšmetu un bez sākotnēji publicēto līguma nosacījumu grozīšanas atbilst likumam (*ZOP* 79. panta 1. punkta 1) apakšpunkts). Līdz ar to strīda risinājums ir atkarīgs no tā, vai līgumslēdzējai iestādei šajā vēlākajā procedūrā ir iespēja uzaicināt tikai vienu personu piedalīties sarunās, vai arī tas ir vienlīdzīgas attieksmes, diskriminācijas aizlieguma un brīvas konkurences principu pārkāpums atbilstoši *ZPO* un Regulas 2018/1046 160. panta 1. un 2. punktam. Pirmās instances tiesas ieskatā izņēmums no brīvas konkurences principa, piešķirot publisku līgumu slēgšanas tiesības, ir pieļaujams atsevišķos gadījumos, pie kuriem piederot šis gadījums. Izņēmums no pēc iespējas plašākas konkurences nodrošināšanas principa izpaužoties sarunu procedūrā bez iepriekšējas līguma paziņojuma publicēšanas, kuras piemērošanas nosacījumu priekšnoteikums vispārīgi esot tāds, ka faktiski nav iespējams šo principu piemērot konkrētā līguma priekšmeta vai atbilstošu piedāvājumu neesamības dēļ (Regulas 2018/1046 I pielikuma sadaļas “Iepirkuma procedūras” 11.1. punkts). *Administrativen sad Blagoevgrad* (Blagojevgradas Administratīvā tiesa) uzskata, ka *ZOP* piešķir līgumslēdzējam iestādēm rīcības brīvību katrā atsevišķā gadījumā izvērtēt to personu skaitu, ar kurām tās atbilstoši līguma priekšmetam izvirzītajām prasībām veic sarunas par līguma izpildes termiņu un citiem apstākļiem, kuriem ir nozīme, lai veiksmīgi pabeigtu procedūru. Šajā kontekstā tā secināja, ka vienas vai otras tiesībām atbilstošās iespējas izvēle nav uzskatāma par noteikumu par līgumslēgšanas tiesību saņēmēja noteikšanu pārkāpumu saskaņā ar *ZOP*, un līdz ar to nav pieļauts pārkāpums *ZUSESIF* 70. panta 1. punkta 9) apakšpunkta izpratnē.
- 11 Šobrīd *Varhoven administrativen sad* (Augstākā administratīvā tiesa) izskata kasācijas sūdzību, ko administratīvās iestādes vadītājs ir iesniedzis par *Administrativen sad Blagoevgrad* (Blagojevgradas Administratīvā tiesa) spriedumu.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 12 Pamatlietā kasācijas sūdzības iesniedzējs apstiprina tā pieņemtā administratīvā akta pamatojumā pausto nostāju un piebilst, ka līgumslēdzējas iestādes rīcības brīvības īstenošana nevar būt pretrunā likuma mērķim, kā arī valsts tiesību un Savienības tiesību pamatprincipiem. Pastāvot divām vai vairākām tiesībām atbilstošām iespējām, līgumslēdzējai iestādei esot jāizvēlas tā, kas ir realizējama, ietaupot pēc iespējas vairāk līdzekļu, un ir visizdevīgākā valstij un sabiedrībai.

- 13 Atbildētāja kasācijas tiesvedībā, atbalsta saņēmēja pašvaldība, apgalvo, ka šī kasācijas sūdzība nav pamatota. Papildus argumentiem, ko tā jau bija iesniegusi administratīvajā iestādē un pirmās instances tiesā, tā min dažus *Varhoven administrativen sad* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēmumus līdzīgās lietās, kurās tika nospriests, ka līgumslēdzēja iestāde [Augstākās administratīvās tiesas] izskatītajās lietās uz sarunām var aicināt tikai vienu saimnieciskās darbības subjektu un ka Regula 2018/1046 nav piemērojama, jo tā neregulē publiskā iepirkuma procedūras, kuras piemēro valsts līgumslēdzējas iestādes.
- 14 Lietas dalībnieks *Varhovna administrativna prokuratura* (Augstākās administratīvās tiesas prokuratūra) prokurors secināja, ka pirmās instances tiesas nolēmums ir pareizs, tomēr arī norādīja, ka ir jāuzdod jautājums prejudiciāla nolēmuma sniegšanai par to, kā interpretēt Regulas 2018/1046 160. panta 2. punktu un 164. panta 1. punkta d) apakšpunktu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (ES) (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV 2014, L 267, 65. lpp.) 32. panta 2.–5. punktu.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 15 Līdzšinējā *Varhoven administrativen sad* (Augstākā administratīvā tiesa) judikatūrā tika paustas divas pretējas nostājas saistībā ar minēto valsts tiesību un Savienības tiesību normu interpretāciju.
- 16 Saskaņā ar vienu viedokli sarunas tikai ar vienu konkrētu saimnieciskās darbības subjektu ZOP 79. panta 1. punkta 1) apakšpunktā minētajā gadījumā ir līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas noteikumu pārkāpums, jo tas esot pretrunā ZOP 2. panta 1. punkta 2) apakšpunktam un 2. punktam, kā rezultātā tiekot nepamatoti likvidēta konkurence un tiekot liegta iespēja izvēlēties saimnieciskās darbības subjektu, kurš nodrošinot labāko izpildes kvalitāti par zemāko cenu. Lai pamatotu šo viedokli, tiek norādīts, ka brīvas konkurences principam ir nozīme visās publisko līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrās. ZOP 18. panta 7. punktā ietvertajā tiesiskajā regulējumā ir uzsvērtā līgumslēdzējas iestādes vispārējā iespēja sarunu procedūrās bez iepriekšējas līguma paziņojuma publicēšanas veikt sarunas ar vienu vai vairākām konkrēti noteiktām personām. Tomēr sarunas ar vienu saimnieciskās darbības subjektu ir paredzētas kā pieļaujamas tikai ZOP 79. panta 1. punkta 3) apakšpunktā paredzētajā izņēmuma gadījumā, proti, ja līguma priekšmets ir unikāla vai radoša mākslas darba radīšana vai iegūšana; ja konkurence nepastāv tehnisku iemeslu dēļ; ja runa ir par ekskluzīvām tiesībām, tostarp intelektuālā īpašuma tiesībām. Izņemot steidzamus gadījumus, ārkārtas apstākļus, īpašu mērķi, unikālu līguma priekšmetu vai citas īpašas līguma īpašības, kas pamato tikai viena līgumslēgšanas tiesību saņēmēja aicināšanu piedalīties sarunās, sarunu veikšana tikai ar vienu personu ir prettiesiska. Tikai viena saimnieciskās darbības subjekta aicināšana ir pretrunā Regulas 2018/1046 160. panta 2. punktam, saskaņā ar kuru par visiem līgumiem konkursu rīko, nodrošinot pēc iespējas lielāku konkurenci, un paredzētais

izņēmums (šīs regulas 164. panta 1. punkta d) apakšpunkts) ZOP 79. panta 1. punkta 1) apakšpunktā reglamentētajā gadījumā nav piemērojams. Iespējas apspriest līguma noteikumus saistībā ar tā izpildi ar vienu saimnieciskās darbības subjektu izmantošana, ja uzticētajām darbībām nav īpašu pazīmju, rada priekšnoteikumus līgumslēdzējas iestādes ļaunprātīgai pilnvaru īstenošanai un saimnieciskās darbības subjektu ļaunprātīgai rīcībai, un tādējādi tā var radīt nopietnas pret konkurenci vērstas sekas un ar to var apiet likuma mērķi izmaksu ziņā lietderīgi izmantot valsts finanšu resursus (ZPO 1. pants).

- 17 Šim apgalvojumam pretrunā ir pretējs apgalvojums, saskaņā ar kuru sarunas ar vienu saimnieciskās darbības subjektu, izpildot ZOP 79. panta 1. punkta 1) apakšpunktā izvirzītos priekšnoteikumus, ir tiesībām atbilstošas. Šajā ziņā tiek norādīts, ka ZOP 79. panta 1. punkta 1) apakšpunkta gadījumā likumdevējs ir uzskatījis par pieļaujamu tādu principu ierobežošanu, saskaņā ar kuriem publiskais līgums ir jāizpilda, jo, ņemot vērā ārpus līgumslēdzējas iestādes ietekmes jomas esošos faktus un apstākļus (saimnieciskās darbības subjektu intereses trūkums vai nepiemēroti piedāvājumi), ir radusies objektīva situācija, kurā līgumslēdzēja iestāde nevar izpildīt līgumu un apmierināt attiecīgās sabiedrības intereses. Ierobežojums ir pieļaujams, ja, sākotnēji informējot par konkursu, ir pienācīgi ievēroti principi, bet ja, neesot nevienai prasībām atbilstošai personai, līgumslēgšanas tiesību saņēmējs nevarēja tikt izraudzīts. Ja likumdevējs, lai nodrošinātu tiesību principu ievērošanu, būtu uzskatījis par nepieciešamu šādā gadījumā to, ka līgumslēdzēja iestāde uz sarunām uzaicina vairāk nekā vienu saimnieciskās darbības subjektu, likumdevējs to būtu skaidri noteicis. ZOP 79. panta 1. punkta 1) apakšpunkta gadījumā publiskā līguma priekšmetam kā tādām nav juridiskas nozīmes, tāpat kā juridiskas nozīmes nav jautājumam par to, vai šo priekšmetu objektīvi varētu īstenot cits saimnieciskās darbības subjekts, kas nav aicināts uz sarunām. Pretējā gadījumā brīvas konkurences principa pārkāpumu vienmēr varētu konstatēt, piemēram, ja līgumslēdzēja iestāde ir uzaicinājusi uz sarunām tikai divus no iespējamajiem 200 saimnieciskās darbības veicējiem, kas varētu izpildīt līgumu. Turklāt Regula 2018/1046 nav piemērojama, jo tā attiecas nevis uz tiesiskajām attiecībām saistībā ar publisko līgumu izpildi dalībvalstīs, bet gan uz tiesiskajām attiecībām saistībā ar Savienības budžeta izveidi un izpildi. Ar Regulas 2018/1046 160. un nākamajos pantos ietvertajiem noteikumiem, kuros ir ietvertas prasības publisko līgumu jomā, nav izvirzītas prasības, kas ir jāievēro valsts līgumslēdzējām iestādēm. Valstu līgumslēdzējām iestādēm ir piemērojamas Direktīvas 2014/24 normas, kas ir tikušas transponētas ZOP.
- 18 Ņemot vērā, ka valsts judikatūrā nav vienotības, iesniedzējtiesa attiecībā uz konkrēto lietu vēlas precizēt turpinājumā norādīto.
- 19 Protams, atkāpe no pēc iespējas plašākas konkurences principa ir jāievēro, jo tā ir paredzēta *expressis verbis*. Tomēr, tā kā šis izņēmums ir atkāpe no pamatprincipa, tas ir jāinterpretē šauri.
- 20 Šajā saistībā rodas jautājumi par Regulas Nr. 2018/1046 160. panta 2. punktā, lasot to kopā ar 164. panta 1. punkta d) apakšpunktu, paredzētās atkāpes robežām

un saturu (Vai tai ir pretrunā tikai viena saimnieciskās darbības subjekta aicināšana uz sarunām un, ja atbilde ir apstiprinoša, vai tas tā ir visos gadījumos, kad notiek sarunas bez iepriekšējas līguma paziņojuma publicēšanas, it īpaši tādā gadījumā, kāds tas ir paredzēts ZOP 79. panta 1. punkta 1) apakšpunktā? Vai nozīme ir arī publiskā līguma priekšmetam un apstāklim, ka to objektīvi var īstenot vairāk nekā viens saimnieciskās darbības subjekts? Vai lēmums uzaicināt konkrētu kandidātu piedalīties sarunās ir jāpamato?), kā arī jautājums par to, pamatojoties uz kādiem kritērijiem līgumslēdzēja iestāde ir uzaicinājusi kādu konkrētu saimnieciskās darbības subjektu, ja pastāv citi saimnieciskās darbības subjekti, kuriem ir spēja un iespēja izpildīt līgumu.

- 21 Šajā lietā svarīgi ir arī vērtēt jautājumu par to, kā izpaužas Regulas 2018/1046 160. panta 2. punktā paredzētās atkāpes īstenošanās – pilnīgā konkurences likvidēšanā vai tikai zemākā konkurences līmenī salīdzinājumā ar visaugstāko iespējamo konkurences līmeni. Citiem vārdiem: vai pilnīga konkurences ierobežošana tādā procedūrā kā šajā lietā, līguma priekšmetam neesot īpašam, ir pieļaujams izņēmums no principa par publisko līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu pēc iespējas plašākas konkurences apstākļos regulas izpratnē?
- 22 Jāņem vērā ir arī apstāklis, ka atbilstoši Regulas 2018/1046 160. panta 2. punktam izņēmuma kārtā tiek pieļauta atkāpe no principa par publisko līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu pēc iespējas plašākas konkurences apstākļos, taču tajā nav paredzēta atkāpe no vienlīdzīgas attieksmes un diskriminācijas aizlieguma principiem (šīs regulas 160. panta 1. punkts, ZOP 2. panta 1) punkts), kuri par pārkāptiem tiek atzīti administratīvās iestādes vadītāja lēmumā par finanšu korekcijas piemērošanu. Tāpēc jautājums par to, vai no Savienības tiesību viedokļa ir pamatoti šajā lietā aicināt tikai konkrētu personu noslēgt līgumu, ir jāvērtē ne tikai no brīvas konkurences principa viedokļa, bet arī no vienlīdzīgas attieksmes un diskriminācijas aizlieguma principu viedokļa.
- 23 Valsts likumā, ZOP 18. panta 7. punktā, principā ir paredzēta iespēja līgumslēdzējai iestādei sarunu procedūrās veikt sarunas par līguma noteikumu noteikšanu ar vienu vai vairākām konkrētām personām, nenošķirot šajā pēc tas rakstura vispārīgajā normā atsevišķos priekšnoteikumus, saskaņā ar kuriem var tikt piešķirtas līgumslēgšanas tiesības saskaņā ar šo izņēmuma kārtā piemēroto procedūru. Konkrēti gadījumi, kas ietilpst izņēmuma piemērošanas jomā, ir reglamentēti attiecīgajā vietā likuma sistēmā – 79. pantā (“Sarunu procedūra bez iepriekšējas līguma paziņojuma publicēšanas”), 182. pantā (“Tiešas sarunas ar konkrētām personām”) un 191. pantā (“Uzaicinājums konkrētām personām [piedalīties sarunās]”).
- 24 Lai atbildētu uz pamatlietā uzdoto jautājumu, ir savstarpēji jāsalīdzina dažādie nosacījumi, kas attaisno sarunu procedūras piemērošanu, arī iepriekš npublicējot līguma paziņojumu. Regulas 2018/1046 164. panta 4. punkta pirmais teikums ir formulēts šādi: “Visās procedūrās, kas saistītas ar sarunām, līgumslēdzēja iestāde veic sarunas ar pretendentiem par sākotnējiem un visiem turpmākajiem piedāvājumiem vai to daļām, izņemot to galīgos piedāvājumus – lai uzlabotu to

saturu.” Norādītās tiesību normas formulējumā ir redzams, ka vārds “pretendents” tiek izmantots tikai daudzskaitlī – “pretendenti”. Līdzīgu pieeju valsts likumdevējs izmantoja arī PPZOP 64. panta 1. un 3. punktā, ZOP 182. panta 1. punktā un daļēji ZOP 191. panta 1. punktā. Tāpēc, lai vērtētu, vai šajā lietā sarunas ar vienu pretendentu ir pieļaujamas, ir jāveic visu sarunu gadījumu salīdzinošā analīze.

- 25 Atbilde uz šiem jautājumiem ir būtiska, lai galīgi noskaidrotu strīdīgo jautājumu par to, vai ir pārkāpti vienlīdzīgas attieksmes, diskriminācijas aizlieguma un brīvas konkurences principi vai attiecīgi prasības, kas ir paredzētas noteikumos par publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, ja sarunu procedūrā bez iepriekšējas līguma paziņojuma publicēšanas aicinājums noslēgt līgumu ir adresēts tikai vienai personai, ciktāl iepriekšējā procedūra, kurā visas ieinteresētās personas būtu varējušas iesniegt piedāvājumu, piemērota piedāvājuma neiesniegšanas dēļ tika apturēta un nav tikuši grozīti līguma nosacījumi, kura priekšmets gan nav īpašs, no kura izrietētu, ka to var izpildīt tikai uz sarunām uzaicinātais saimnieciskās darbības subjekts.
- 26 Saistībā ar pušu pretējo nostāju par Regulas 2018/1046 160. panta 1. un 2. punkta piemērojamību valsts līgumslēdzējām iestādēm iesniedzējtiesa uzskata, ka ir iespējams šīs regulas normas interpretēt divējādā nozīmē, kas padara par absolūti nepieciešamu noskaidrot to precīzo nozīmi prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā. No vienas puses, ir loģiski uzskatīt, ka norādītās tiesību normas piemērojamība ir atkarīga nevis no līgumslēdzējas iestādes (Savienības iestāde vai valsts līgumslēdzēja iestāde) rakstura, bet gan no izmaksāto valsts finanšu līdzekļu īpašā rakstura, Eiropas Savienības budžeta, t.i., regulas noteikumi tiek piemēroti vienmēr, kad līdzekļi tiek tērēti no Savienības budžeta. Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs. Tā kā dalībvalstis īsteno budžetu kopīgi un netieši, uz tām arī attiecas regulā paredzētie publiskā iepirkuma noteikumi. Taču, no otras puses, šim secinājumam ir pretrunā šīs regulas 2. panta 51) punktā ietvertā publiskā līguma definīcija, kas attiecas tikai uz līgumslēdzējām iestādēm regulas 174. un 178. panta izpratnē, proti, vienīgi Savienības iestādēm. Aprakstīto neskaidrību, ņemot vērā regulas 160. panta 1. un 2. punkta piemērošanas jomu saistībā ar publiskā iepirkuma procedūrām, kuras no ESI fondu līdzekļiem piemēro atbalsta saņēmēji kā valsts līgumslēdzējas iestādes, var novērst, Eiropas Savienības Tiesai interpretējot šo tiesību normu.
- 27 Ņemot vērā tiesību normas piemērojamību laikā, iesniedzējtiesa ņem vērā faktu, ka attiecīgie juridiskie fakti lietā ir notikuši pirms Regulas 2018/1046 stāšanās spēkā, proti, esot spēkā Regulai Nr. 966/2012. Jāatgādina, ka lēmums par finanšu korekcijas piemērošanu tika pieņemts pēc Regulas 2018/1046 stāšanās spēkā vai attiecīgi pēc Regulas Nr. 966/2012 atcelšanas. Tomēr, ja Regulas 2018/1046 160. panta norma, kuru administratīvās iestādes vadītājs ir atzinis par pārkāptu, satura ziņā ir vienāda ar faktiski konstatētajiem faktiem piemērojamo Regulas Nr. 966/2012 102. panta 1. un 2. punktu, lasot tos kopā ar 104. panta 1. punkta d) apakšpunktu, Eiropas Savienības Tiesas veiktajai iepriekš minēto atceltās regulas tiesību normu interpretācijai, ņemot vērā šo lietu, būtu nozīme strīda atrisināšanā iepriekš minētajiem iemesliem analoģu iemeslu dēļ.

- 28 Iepriekš uzdotie jautājumi par lietā analizētā izņēmuma robežām, saturu un īstenošanu attiecas arī uz Regulas Nr. 966/2012 102. panta 1. un 2. punkta, lasot tos kopā ar 104. panta 1. punkta d) apakšpunktu, interpretāciju. Šajā ziņā ir jāuzsver, ka Komisijas Deleģētajā regulā (ES) Nr. 1268/2012 (2012. gada 29. oktobris) par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, piemērošanas noteikumiem (atcelta), ir skaidri paredzēts minimālais trīs dalībnieku skaits (128. pants), lai nodrošinātu tiesībām atbilstošu deleģētās regulas 134. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētās procedūras, kas atbilst ZOP 79. panta 1. punkta 1) apakšpunktā minētajam gadījumam, piemērošanu. Saskaņā ar deleģētās regulas 128. pantu uz piedāvājumu konkursu uzaicināto kandidātu skaitam ir jābūt pietiekamam, lai nodrošinātu īstu konkurenci.
- 29 Argumentu par labu lūgtās Regulas 2018/1046 160. panta 1. un 2. punkta, lasot tos kopā ar 164. panta 1. punkta d) apakšpunktu, kā arī Regulas Nr. 966/2012 102. panta 1. un 2. punkta, lasot tos kopā ar 104. panta 1. punkta d) apakšpunktu, interpretācijas pieņemamībai var secināt no Regulas 2018/1046 281. panta 3. punktā ietvertā noteikuma, saskaņā ar kuru atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu II pielikumā. No II pielikumā ietvertās atbilstības tabulas izriet, ka atceltās regulas 102. pantam atbilst 160. pants un atceltajam 104. pantam – 164. pants. Abas regulas dažādos laikposmos reglamentē vienu un to pašu jomu, proti, finanšu noteikumus, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam. Regulas 2018/1046 281. panta 3. punktā atspoguļojas juridiski loģiskā un vēsturiskā saikne, kas pastāv starp atceltajiem un spēkā esošajiem noteikumiem, ņemot vērā konstatētos laikposmus un tajās pieņemto lēmumu līdzību attiecībā uz tiesiskajām attiecībām, uz kurām attiecas to identiskais regulējuma priekšmets.
- 30 Nepieciešamība interpretēt atceltās Regulas Nr. 966/2012 un Regulas Nr. 2018/1046 piemērojamās tiesību normas pastāv arī tāpēc, ka subjekti, kuri ir minēti kā “līgumslēdzējas iestādes” vienas vai otras regulas izpratnē, tiek nošķirti atšķirīgi. Šajā lietā līguma, kura finansēšanai tika piešķirti ESI fondu līdzekļi, slēgšanas tiesības procedūrā saskaņā ar ZOP piešķīra Razlogas pašvaldības priekšsēdētājs, kas ir līgumslēdzēja iestāde ZOP 5. panta 2. punkta 9) apakšpunkta izpratnē.
- 31 Saistībā ar Direktīvu 2014/24/ES iesniedzējtiesas vērtējums ir tāds, ka tā nav piemērojama tiesvedībā valsts tiesā, jo attiecīgā publiskā līguma vērtība ir mazāka par šajā direktīvā paredzētajām robežvērtībām.